

**PRAVILA
STUDIRANJA ZA TREĆI CIKLUS STUDIJA NA
UNIVERZITETU SARAJEVO SCHOOL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY**

- DOKTORSKI STUDIJ -

Sarajevo, decembar 2023. godine

Sadržaj

I.	OPĆE ODREDBE	3
II.	ORGANIZACIJA III CIKLUSA - DOKTORSKOG STUDIJA	5
1)	SADRŽAJ DOKTORSKOG STUDIJA.....	5
2)	TRAJANJE STUDIJA	8
3)	MENTORSTVO	8
III.	UPIS NA DOKTORSKI STUDIJ	9
IV.	PRIJAVA, OCJENA I ODOBRAVANJE TEME DOKTORSKOG ISTRAŽIVANJA	11
V.	DOKTORSKA DISERTACIJA	13
1)	ODBRANA DOKTORSKE DISERTACIJE	16
2)	DIPLOMA I PROMOCIJA.....	18
VI.	PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	20

Na osnovu člana 61 stav (1) tačka k), a u vezi sa članom 10 stav (2) tačka b) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22) i članova 33. i 197. Statuta Univerziteta Sarajevo School of Science and Technology, broj: S-SSST-12/23 od 19.12.2023.godine, Senat Univerziteta Sarajevo School of Science and Technology na sjednici održanoj dana 27.12.2023. godine, *donio je*

**PRAVILA
STUDIRANJA ZA TREĆI CIKLUS STUDIJA NA
UNIVERZITETU SARAJEVO SCHOOL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
- DOKTORSKI STUDIJ -**

I. OPĆE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet Pravila)**

- (1) Pravilima studiranja za treći ciklus studija (u daljem tekstu: Pravila) bliže se uređuju organizacija, trajanje i izvođenje studija na Univerzitetu Sarajevo School of Science and Technology (u daljem tekstu: Univerzitet), nositelji studija, uvjeti za upis na studij, način izvođenja nastave i istraživanja, postupak prijave, ocjene i odbrane doktorske disertacije, prava i obaveze doktoranata, sastav komisije za ocjenu i odbranu projekta, radne verzije i konačne verzije doktorske disertacije, prava i obaveze mentora, kao i druga pitanja u vezi sa organizacijom i izvođenjem studija.
- (2) Ova Pravila uređuju studijske programa III ciklusa studija na Fakultetu za kompjuterske nauke, Fakultetu za političke nauke i međunarodne odnose i Fakultetu za ekonomiju. Medicinski fakultet izvodi III ciklus studija u skladu sa Pravilima studiranja za III ciklus studiranja na Medicinskom fakultetu, budući da ne izvodi zajedničke programe sa partnerskim Univerzitetom u Buckinghamu kao ostali Fakulteti na Univerzitetu .
- (3) Riječi muškog ili ženskog roda upotrijebljene u ovim Pravilima koriste se neutralno i odnose jednako na muški i ženski rod.

**Član 2.
(Značenje pojmova)**

U ovim pravilima upotrebljavaju se pojmovi sa sljedećim značenjem:

- (1) **Doktorski studij (treći ciklus studija/III ciklus studija)** je studij koji vodi do naučnog ili umjetničkog zvanja doktora ili ekvivalenta i predstavlja najviši stepen formalnog obrazovanja, čija je svrha obrazovanje novih doktora nauka ili umjetnosti izradom doktorske disertacije na osnovu istraživanja.

- (2) **Vijeće doktorskog studija/Vijeće III ciklusa** (u daljem tekstu: Vijeće studija) je stručno Vijeće fakuleta nositelja studija.
- (3) **Nositelj studija** je jedan ili više fakulteta/jedan ili više univerziteta koji organiziraju i izvode studij koji se okončava stjecanjem doktorata nauka ili umjetnosti.
- (4) **Student (doktorant)** je osoba upisana na studij trećeg ciklusa u okviru Univerziteta/fakulteta, koja pohađa na način utvrđen Statutom Univerziteta i ovim Pravilima.
- (5) **Voditelj doktorskog studija** je imenovana osoba koja nadzire realizaciju studijskog programa, predlaže njegovo usklađivanje i osavremenjavanje Vijeću studija.
- (6) **Akademski savjetnik (link tutor)** je imenovana osoba u akademskom, naučnom/umjetničkom zvanju koja usmjerava i prati doktoranta i njegov rad do imenovanja mentora. Akademski savjetnik ne može biti mentor student doktorskog studija.
- (7) **Mentor** je imenovana osoba od strane Vijeća studija u akademskom naučnom/umjetničkom zvanju, koja vodi doktoranta tokom izrade doktorske disertacije.
- (8) Godišnje izvještavanje (annual review) predstavlja presjek istraživanja i napretka rada koji je student ispunio u jednoj akademskoj godini. Datum godišnjeg izvještavanja se dogovara najmanje 30 dana prije izlaganja. Izlaganju prisustvuje mentor, akademski savjetnik, voditelj doktorskog studija sa Univerziteta SSST i sa Univerziteta u Buckinghamu i sekretar (predstavnik kolaboracionog tima sa Univerziteta u Buckinghamu).

Član 3. ***(Načela doktorskog studija)***

Osnovna načela doktorskog studija su inovativnost, primjena međunarodnih akademskih i naučnih standarda, transparentnost i međunarodna konkurentnost.

Član 4. ***(Ciljevi doktorskog studija)***

Ciljevi doktorskog studija su:

- a) stvaranje novih i relevantnih znanja i njihova primjena;
- b) obrazovanje studenata u odabranom naučnom ili umjetničkom području;
- c) osposobljavanje studenata za samostalan, istraživački i interdisciplinarni pristup problemima i za samostalno istraživanje, kao i kritičko ocjenjivanje rada drugih;
- d) poticanje na razmjenu mišljenja i iskustava sa drugim studentima i mentorima na studiju uz razvoj vještine kritičkog mišljenja;
- e) sticanje znanja, iskustva i vještina koje omogućavaju budućim doktorima nauka/umjetnosti kreativno i na istraživanju utemeljeno rješavanje složenih naučnih, društvenih i privrednih problema;
- f) internacionalizacija istraživačkog rada na Univerzitetu.

II. ORGANIZACIJA III CIKLUSA - DOKTORSKOG STUDIJA

1) SADRŽAJ DOKTORSKOG STUDIJA

Član 5. (Nositelj studija)

Nositelj doktorskog studija je Univerzitet.

Član 6. (Pokretanje studija)

Nositelj studija pokreće inicijativu i utvrđuje prijedlog za organiziranje studija u skladu s odredbama općih akata Univerziteta kojim se uređuje predlaganje, ocjena, usvajanje novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa.

Član 7. (Vijeće studija)

- (1) Vijeće studija je stručno tijelo nositelja studija koje rukovodi trećim ciklusom studija u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i ovim Pravilima i odgovorno je za njegovo nesmetano funkcioniranje.
- (2) Nositelj studija osniva Vijeće/a studija.
- (3) Vijeće studija rješava sva pitanja koja se odnose na organizaciju i tok studiranja i predlaže odluke koje donose stručna tijela Vijeća fakulteta i Univerziteta.
- (4) Članovi Vijeća studija biraju se na način koji bliže utvrđuje Vijeće fakulteta.
- (5) Vijeće studija bira predsjednika iz reda nastavnika u zvanju vanrednog ili redovnog profesora ili u zvanju višeg naučnog saradnika ili naučnog savjetnika na period od dvije godine. Predsjednik Vijeća je ujedno i rukovodilac Vijeća.
- (6) U radu Vijeća studija po funkciji učestvuju prodekan za naučnoistraživački/umjetničkoistraživački rad, i sekretar Vijeća.
- (7) Rad Vijeća studija počinje najkasnije 90 dana prije uspostavljanja i početka izvođenja nastave na III ciklusu studija.

Član 8.
(Struktura i sadržaj studija)

- (1) Struktura doktorskog studija određena je studijskim programom nositelja studija.
- (2) Studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.
- (3) Studijski program realizira se u okviru sinhroniziranih faza:
  - a) nastavni proces,
  - b) naučnoistraživački/umjetničkoistraživački rad i
  - c) izrada i odbrana doktorske disertacije.
- (4) Treći ciklus studija sastoji se od:
  - a) istraživačkog procesa koji se vrednuje bodovno, a na osnovnu kvalitete radova iz četiri naučne oblasti koje su blisko vezane za temu doktorata i u okviru koje student III ciklusa mora napisati dva rada. Metodologija naučnoistraživačkog rada je obavezna naučna oblast, dok su ostale naučne oblasti selektivne i biraju se u dogovoru sa mentorom.
  - b) prijave i odbrane "kvalifikacionog ispita" nakon kojeg student stiče titulu "doktorskog kandidata".
  - c) prijave i odbrane prijedloga projekta doktorske disertacije nakon položenog kvalifikacionog ispita,
  - d) naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog, teorijskog i praktičnog rada na izradi doktorske disertacije,
  - e) objavljivanja dijelova istraživanja u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka ili javnog predstavljanja umjetničkih dijelova doktorskog istraživanja,
  - f) odbrane finalne verzije doktorske disertacije.

Član 9.
(Studijski program)

- (1) Studijski program čine:
  - a) studijske oblasti, podoblasti i discipline,
  - b) obavezni moduli/predmeti,
  - c) izborni moduli/predmeti i
  - d) istraživački, terenski i praktični rad.
- (2) Obavezni moduli/predmeti proširuju opća znanja studenata iz studijske oblasti u funkciji izabranog studijskog programa.
- (3) Izborni moduli/predmeti proširuju specifična znanja studenata u izabranoj naučnoj/umjetničkoj oblasti.

Član 10.
(Način izvođenja nastave)

- (1) Nastavni proces izvodi se kroz konsultacije, istraživačke seminare, diskusijske skupine, radionice i druge oblike nastave prema utvrđenom studijskom programu.
- (2) Odluku o načinu izvođenja nastave donosi Vijeće fakulteta.
- (3) Studij može biti organiziran isključivo na engleskom jeziku.

Član 11.
(Realizacija nastave)

- (1) Studijski program studija realizira se
  - a) polaganje kvalifikacionog ispita iz četiri odabrana predmeta/oblasti,
  - b) istraživački rad,
  - c) pisanje i odbrana radova iz oblasti doktorske disertacije,
  - d) izbor i prijava tema doktorske disertacije,
  - e) rad na doktorskoj disertaciji, i
  - f) odbrana doktorske disertacije.
- (2) Nastava na studiju organizira se u I i II semestru studija, dok su III, IV, V i VI semestar studija predviđeni za izbor i definiranje uže oblasti ili discipline istraživanja, prijavu i odbranu projekta, radne i konačne verzije doktorske disertacije.
- (3) Nastava u I i II semestru organizira se tokom 15 sedmica nastave i konsultacija po semestru u skladu sa utvršenim studijskim programom i vrednuje se sa 60 ECTS bodova.
- (4) Naučnoistraživački i umjetničkoistraživački rad, te izrada doktorske disertacije organiziraju se u III, IV, V i VI semestru i vrednuje se sa 120 ECTS bodova.
- (5) Nastava se izvodi u skladu sa akademskim kalendarom i rasporedom nastave koji na prijedlog Vijeća studija usvaja Vijeće fakulteta najkasnije 30 dana prije početka nastave.

Član 12.
(Polaganje ispita i upis u narednu godinu studija)

- (1) Ukupan broj ECTS bodova stiče se istraživačkim radom iz četiri odabrane oblasti, i/ili priznavanjem odgovarajućeg broja ECTS bodova u skladu sa članom 17. ovih Pravila.
- (2) Kvalifikacioni ispit se polaže nakon što je svih osam radova odobreno od strane mentora, odnosno nakon svih izvršenih nastavnih obaveza propisanih nastavnim planom i programom studija.
- (3) Aktivnosti studenta utvrđene ovim Pravilima i nastavnim programom vrednuju se ECTS bodovima.
- (4) Upis u narednu godinu studija zavisi od godišnjeg napretka studenta koji najmanje jednom u toku akademske godine prolazi kroz process godišnjeg izvještavanja (Annual Review).

2) TRAJANJE STUDIJA

Član 13. (Trajanje studija)

- (1) Treći ciklus studija traje tri studijske godine (šest semestara). Studijski program trećeg ciklusa studija se vrednuje sa 180 ECTS bodova. Student može obnoviti studijske godine, a rok za završetak studija je najviše šest studijskih godina od dana prvoga upisa u prvu godinu studija.
- (2) Rok iz stava (1) ovog člana može se produžiti najduže za još jednu godinu, računajući od dana isteka zakonom utvrđenog roka.
- (3) Rokovi utvrđeni ovim članom se mogu produžiti ako postoje opravdani razlozi za produženje, o čemu odluku donosi Vijeće fakulteta, na prijedlog Vijeća studija. Produženje studija ne može biti duže od osam godina od dana upisa.
- (4) Ukoliko kandidat ne izvrši sve obaveze u roku utvrđenom ovim članom, postupak za sticanje naučnog stepena doktora nauka će biti obustavljen rješenjem dekana, na prijedlog Vijeća studija, čime kandidat gubi status studenta.

3) MENTORSTVO

Član 14. (Akademiški savjetnik)

- (1) Vijeće doktorantu može dodijeliti akademskog savjetnika pri upisu studija.
  - (2) Akademiški savjetnik kao nastavnik sudjeluje u izvođenju studija ali nije potencijalni mentor, ikoji usmjerava i prati studenta i njegov rad do imenovanja mentora.
  - (3) Doktorant ima pravo jedanput promijeniti akademskog savjetnika uz pisani zahtjev Vijeću studija.
  - (4) Akademiški savjetnik ima obavezu izrade izvještaja o napretku studenta za prvu godinu studija odnosno do imenovanja mentora.
- Izvještaj iz stava (4) dostavlja se Vijeću studija na usvajanje.

Član 15. (Mentor)

- (1) Mentor može biti nastavnik koji je biran u zvanje vanrednog profesora, redovnog profesora, profesora emeritusa, višeg naučnog saradnika i naučnog savjetnika iz naučne/umjetničke oblasti doktorske disertacije, koji ima najmanje tri naučna rada objavljena u relevantnim naučnim bazama podataka u posljednjih sedam godina.

- (2) Za doktorsku disertaciju iz oblasti umjetnosti biraju se dva mentora: mentor za umjetnički projekat i mentor za pisani rad. Umjetnički projekat i pisani rad su sastavni dijelovi doktorske disertacije.
- (3) Mentor na umjetničkom projektu može biti nastavnik u nastavno-umjetničkom zvanju vanrednog profesora sa umjetničkim doktoratom i zvanjem redovnog profesora. Bliže uvjete za mentora za umjetnički projekat odredit će svojim aktom Vijeće fakulteta. Na mentora za pisani rad se primjenjuju uvjeti iz stava (1) ovoga člana.
- (4) U slučaju multidisciplinarnosti/interdisciplinarnosti teme doktorske disertacije, doktorantu se može odrediti i više od jednog mentora. Mentori se mogu odrediti i kada u okviru sporazuma između Univerziteta i univerziteta iz druge zemlje doktorant izrađuje doktorat pod rukovodstvom dva mentora koji su nastavnici univerziteta koji su zaključili navedeni sporazum ("co-tutelle" program).
- (5) Na traženje mentora/akademskog savjetnika ili doktoranta, uz saglasnost Vijeća, doktorantu je moguće odrediti novog mentora/savjetnika. U slučaju promjene mentora, doktorant može nastaviti usvojeni projekat dokorskog rada uz saglasnost prethodnog mentora, novog mentora i Vijeća studija. Ako prethodni mentor i Vijeće studija nisu saglasni da kandidat nastavi usvojeni projekat dokorskog rada, kandidat je dužan da prijavi novi projekat dokorskog rada sa novim mentorom.
- (6) Prilikom izrade doktorske disertacije mentor je dužan da pomaže doktorantu pri izboru metoda naučnoistraživačkog/umjetničkoistraživačkog rada, izboru literature, pripremi strukture rada i da mu pruža drugu stručnu pomoć tokom izrade rada.
- (7) Mentor ima obavezu godišnje podnositi izvještaj o radu doktoranta Vijeću studija.

III. UPIS NA DOKTORSKI STUDIJ

Član 16.

(Upis na treci ciklus studija)

- (4) Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje se na internet stranici Univerziteta, najkasnije dva mjeseca prije početka studijske godine na trećem ciklusu studija.
- (5) Konkurs za upis kandidata na studij obavezno sadrži podatke o:
  - a) oblastima za koje se organizira studij,
  - b) uvjetima koje mora ispunjavati kandidat,
  - c) spisku potrebne dokumentacije o ispunjavanju uvjeta,
  - d) rokovima za upis i
  - e) cijeni studija.

Član 17.

(Prijava na konkurs)

- (1) Na konkurs se mogu prijaviti kandidati koji su stekli diplomu drugog ciklusa studija, integriranog studija, specijalističkog akademskog studija i magistra nauka/umjetnosti prema predbolonjskom sistemu studiranja iz odgovarajuće naučne/umjetničke oblasti.

- (2) Kandidatima koji su stekli titulu magistra nauka/umjetnosti prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja priznaje se 60 ECTS bodova, na način koji pobliže utvrđuje Vijeće studija, a preostali obim od 120 ECTS bodova ovi kandidati stiču u skladu sa ovim pravilima.
- (3) Kandidati koji konkuriraju na studij iz umjetnosti moraju imati uspješnu umjetničku praksu odnosno referentne radove, to bliže utvrđuje Vijeće fakulteta koja organizira studij.
- (4) Strani državljani imaju pravo upisa na studij pod jednakim uvjetima kao i državljani Bosne i Hercegovine.
- (5) Kandidati koji su prethodno visoko obrazovanje stekli u inostranstvu obavezni su provesti postupak akademskog priznavanja inostrane visokoškolske kvalifikacije.
- (6) Svi kandidati moraju imati aktivno poznavanje engleskog jezika, jer se nastava izvodi na engleskom jeziku, kao i priprema i odbrana disertacije

Član 18.

(Pravo upisa na interdisciplinarne i multidisciplinarne studije)

Pravo upisa na interdisciplinarne ili multidisciplinarne studije imaju kandidati koji su ispunili uvjete iz člana 17. ovih Pravila na jednom od studija drugog ciklusa, koji su uključeni u realizaciju interdisciplinarnog ili multidisciplinarnog programa trećeg ciklusa studija.

Član 19.

(Lista primljenih kandidata)

- (1) Postupak prijema kandidata provodi komisija za upis koju imenuje Vijeće fakulteta iz reda nastavnika studija koji se organizira.
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana sačinjava preliminarnu listu prijavljenih i primljenih kandidata.
- (3) Preliminarna lista svih primljenih i prijavljenih kandidata se objavljuje na internet stranici Univerziteta najkasnije sedam dana nakon isteka roka za podnošenje prijave na konkurs.
- (4) Na listu iz stava (3) ovog člana kandidati imaju pravo prigovora Vijeću fakulteta u roku od pet radnih dana od dana objave liste.
- (5) Odluka po prigovoru iz stava (4) ovog člana se donosi u roku od sedam dana od isteka roka za izjavljivanje prigovora i objavljuje na internet stranici Univerziteta.
- (6) Komisija za upis sačinjava konačni izvještaj o rezultatima upisa studenata sa prijedlogom konačne liste prijavljenih i primljenih kandidata i dostavlja Vijeću fakulteta na usvajanje.
- (7) Konačna lista upisanih studenata iz stava (6) se objavljuje na internet stranici Univerziteta najkasnije dva dana nakon isteka roka za donošenje odluke po izjavljenom prigovoru i dostavlja se Senatu Univerziteta na saglasnost.

Član 20.
(Pravo na upis)

Kandidat je ostvario pravo na upis ukoliko se nalazi na listi primljenih kandidata.

Član 21.
(Obaveze i prava studenta/doktoranta)

- (1) Nakon imenovanja mentora, student je obavezan godišnje, uz pomoć i saglasnost mentora, podnijeti izvještaj o svome radu Vijeću studija.
- (2) Student je obavezan, prije odbrane doktorske disertacije, imati objavljen ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan rad u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka, a koji je tematski povezan sa doktorskim istraživanjem. Ispunjavanje prethodno navedene obaveze se evidentira u indeks studenta uz potpis mentora.
- (3) Izuzetno, studenti dokorskog studija čija doktorska disertacija rezultira potencijalnim patentom ili nekim drugim intelektualnim dobrom, oslobođeni su objavljivanja obaveznog naučnog rada utvrđenog u stavu (2) ovog člana, ukoliko je patentna prijava uredno zaprimljena od strane nadležnog patentnog tijela.
- (4) Student/doktorant iz oblasti umjetnosti je obavezan, prije završnog predstavljanja umjetničkog projekta, imati više javnih umjetničkih prezentacija, što će svojim aktom propisati Vijeće studija. Ispunjavanje prethodno navedene obaveze se evidentira u indeks studenta uz potpis mentora.

IV. PRIJAVA, OCJENA I ODOBRAVANJE TEME DOKTORSKOG ISTRAŽIVANJA

Član 22.
(Odabir teme)

- (1) Student, u toku III semestra studija, bira oblast istraživačke/umjetničke teme i zajedno sa akademskim savjetnikom/mentorom definira užu oblast i temu doktorske disertacije.
- (2) Temu doktorske disertacije potvrđuje Vijeće studija.
- (3) Doktorant prijavljuje temu doktorske disertacije na posebnom obrascu.

Član 23.
(Sadržaj prijave projekta)

U toku IV semestra studija student prijavljuje projekat doktorske disertacije Vijeću studija. Prijava projekta doktorske disertacije vrši se na obrascu koji obavezno sadrži:

- a) biografiju/CV kandidata,
- b) radni naslov teze,
- c) prijedlog mentora,
- d) uvodne napomene i pregled dosadašnjih istraživanja,
- e) metodološki okvir,
- f) uži istraživački domen,
- g) očekivane rezultate i naučni/umjetnički doprinos i
- h) korištenu literaturu.

Član 24.
(Imenovanje komisije za ocjenu i odbranu projekta, radne verzije doktorske disertacije)

- (1) Vijeće studija utvrđuje prijedlog sastava Komisije za ocjenu i odbranu projekta, radne verzije i doktorske disertacije (u daljem tekstu: Komisija Univerziteta) najkasnije do kraja IV semestra. Odluka se dostavlja Vijeću fakulteta i Senatu Univerziteta na verifikaciju.
- (2) Komisija Univerziteta ima neparan broj članova, minimalno tri, a maksimalno pet. Ukoliko se radi o komisiji koja ima dva mentora iz razloga propisanih u članu 15. stav (4) ovog Pravilnika, komisija ima obavezno pet članova. Komisija Univerziteta ima obavezno i jednog zamjenskog člana. Svi članovi Komisije Univerziteta biraju se iz reda nastavnika koji imaju naučni stepen doktora nauka (uz izuzetak kod umjetničkih zvanja gdje članovi komisije moraju biti u nastavnim zvanjima profesora) od kojih je većina iz naučne/umjetničke oblasti iz koje se prijavljuje tema.
- (3) Za predsjednika Komisije Univerziteta ne može biti imenovana osoba kojoj je povjerena uloga mentora.
- (4) U slučaju da se kao članovi Komisije Univerziteta imenuju nastavnici sa univerziteta iz drugih zemalja, može se imenovati odvojeno komisija za odbranu projekta doktorske disertacije i radne verzije doktorske disertacije i komisija za ocjenu i odbranu konačne verzije doktorske disertacije.

Član 25.
(Projekat doktorske disertacije i izvještaj o podobnosti teme i kandidata)

- (1) Student je dužan pristupiti javnoj odbrani projekta doktorske disertacije pred Komisijom Univerziteta najkasnije do kraja V semestra.
- (2) Komisija Univerziteta sačinjava izvještaj o projektu doktorske disertacije, u kojem obavezno navodi i ocjenu podobnosti kandidata i teme dokorskog rada i dostavlja ga, putem Vijeća studija i Vijeća fakulteta, Senatu Univerziteta. Nakon toga Vijeće studija,

Vijeće fakulteta i Senat Univerziteta donose odluku o prihvatanju izvještaja Komisije Univerziteta, student može pristupiti daljoj realizaciji projekta doktorske disertacije.

- (3) Ukoliko Komisija Univerziteta prilikom odbrane ima primjedbe na projekt doktorske disertacije, isti vraća studentu na doradu, koji je dužan korigiranu verziju projekta doktorske disertacije dostaviti Komisiji Univerziteta u roku ne dužem od 30 dana od dana dostavljenih primjedbi od strane Komisije Univerziteta.
- (4) Nakon dostavljene korigirane verzije projekta doktorske disertacije Komisija Univerziteta provodi proceduru iz stava (2) ovog člana.
- (5) Ukoliko student ne dostavi korigiranu radnu verziju doktorske disertacije ili pismeno očitovanje o primjedbama u propisanom roku iz stava (3) ovog člana smatrat će se da nije izvršio studijsku obavezu, što rezultira negativnom ocjenom podobnosti kandidata i teme, o čemu je Komisija Univerziteta dužna u roku deset dana izvijestiti studenta i Vijeće studija.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana student može, uz saglasnost mentora i Vijeća studija, ponovno prijaviti projekat doktorske disertacije prema proceduri iz člana 26. ovih Pravila.

Član 26.

(Doktorska disertacija iz oblasti umjetnosti)

- (1) Doktorska disertacija iz oblasti umjetnosti podrazumijeva razvoj originalnog i konkretnog umjetničkog projekta u kojem se primjenom umjetničkoistraživačkih metoda i umjetničkih tehnika ostvaruje originalan doprinos u polju umjetnosti.
- (2) Doktorska disertacija iz oblasti umjetnosti sastoji se od:
  - a) umjetničkog djela ili izvedbe kod izvođačke umjetnosti (u daljem tekstu: umjetnički projekat), koje se realizira u fazama ili integralno, prema propisima fakulteta i
  - b) pisanog rada kojim se verbalno artikuliraju relevantni aspekti umjetničkog istraživanja i primijenjena istraživačka metodologija, te kojim se daje tumačenje dokorskog projekta u teorijskom i kritičkom kontekstu.

V. DOKTORSKA DISERTACIJA

Član 27.

(Prijava radne verzije doktorske disertacije)

- (1) Student ima obavezu da pribavi pozitivno mišljenje mentora i prijavi radnu verziju doktorske disertacije (kod umjetničkih doktorata: radne verzije pisanog dijela doktorske disertacije) Vijeću studija do početka VI semestra.
- (2) Prijava radne verzije doktorske disertacije iz stava (1) ovog člana vrši se na posebnom obrascu.
- (3) Kod umjetničkih projekata mentor za pisani dio doktorske disertacije obavještava Vijeće fakulteta da je kandidat izradio radnu verziju pisanog dijela doktorske disertacije i da se

može pokrenuti procedura ocjene i odbrane radne verzije doktorske disertacije. Umjetnički projekt ne podliježe odbrani radne verzije.

Član 28.

(Struktura radne verzije doktorske disertacije)

Vijeće studija utvrđuje strukturu radne verzije doktorske disertacije.

Član 29.

(Dostavljanje radne verzije doktorske disertacije)

- (1) Dostavljanje radne verzije doktorske disertacije vrši se putem protokola fakulteta.
- (2) Radna verzija doktorske disertacije dostavlja se svim članovima komisije u štampanom primjerku i/ili elektronskom primjerku.

Član 30.

(Prezentacija radne verzije doktorske disertacije)

- (1) Sekretar Vijeća studija je, u dogovoru sa studentom i predsjednikom Komisije, dužan u periodu od mjesec dana od dostave radne verzije doktorske disertacije od strane doktoranta, zakazati prezentaciju radne verzije doktorske disertacije.
- (2) Obavještenje o prezentaciji objavljuje se sedam dana prije održavanja prezentacije, na internet stranici Univerziteta.

Član 31.

(Tok prezentacije radne verzije doktorske disertacije)

- (1) Postupak prezentacije radne verzije doktorske disertacije obavlja se pred Komisijom Univerziteta, uz obavezno prisustvo sekretara Vijeća studija i zapisničara. Predsjednik Komisije Univerziteta otvara postupak prezentacije nakon čega student prezentira radnu verziju doktorske disertacije.
- (2) Primjedbe članova Komisije Univerziteta student je dužan ugraditi u korigiranu radnu verziju doktorske disertacije i dostaviti je u pisanom i elektronskom obliku u roku od najduže šest mjeseci od dana odbrane radne verzije.
- (3) Odbrana radne verzije doktorske disertacije je javna, a mogu joj prisustvovati i druga zainteresirana lica, bez mogućnosti da postavljaju pitanja ili prekidaju izlaganje studenta.
- (4) Kod doktorata iz oblasti umjetnosti, prezentaciji radne verzije istraživačkog dijela prethodi prezentacija umjetničkog dijela, odnosno, posljednja faza u predstavljanju rezultata umjetničkog istraživanja.

- (5) Zapisnik o prezentaciji radne verzije doktorske disertacije dostavlja se Vijeću studija.

Član 32.
(Provjera doktorske disertacije)

- (1) Svaka doktorska disertacija u statusu radne verzije/korigirane radne verzije podliježe obavezi provjere potencijalnog plagijarizma što se uređuje posebnim aktima Univerziteta.
- (2) Komisija Univerziteta je obavezna obrazložiti rezultate provjere potencijalnog plagijarizma, što čini sastavni dio izvještaja koji Komisija podnosi Vijeću fakulteta iz člana 37. ovih Pravila.

Član 33.
(Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije)

- (1) Nakon provedenog postupka prezentacije radne verzije/korigirane radne verzije doktorske disertacije, Komisija Univerziteta sačinjava Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije koji sadrži ocjenu prezentacije rezultata rada prikazanih u doktorskoj disertaciji i u roku od 30 dana dostavlja ga Vijeću studija.
- (2) Izvještaj Komisije Univerziteta iz stava (1) kod postupka prezentacije rezultata rada iz oblasti umjetnosti, sadrži i analizu umjetničkih projekata i rješenja koja su se koristila u njegovoj realizaciji, kao i kritički osvrt na obrađenu temu.
- (3) Vijeće studija na prvoj narednoj sjednici razmatra izvještaj Komisije Univerziteta i upućuje ga u dalju proceduru.

Član 34.
(Uvid javnosti)

- (1) Po prijemu odluke o prihvatanju Izvještaja Komisije Univerziteta, Univerzitet objavljuje na svojoj internet stranici objavljuje da se izvještaj Komisije Univerziteta i radna verzija doktorske disertacije stavljaju na uvid javnosti.
- (2) Obavještenje sadrži:
  - a) ime i prezime doktoranta,
  - b) ustanovu u kojoj je doktorant zaposlen,
  - c) naziv doktorske disertacije,
  - d) sastav Komisije Univerziteta za ocjenu i odbranu projekta, radne verzije i doktorske disertacije i
  - e) mjesto i vrijeme za pregled radne verzije doktorske disertacije.
- (3) Radna verzija doktorske disertacije i Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije ostaju na uvidu javnosti 30 dana u naznačenoj prostoriji fakulteta.

Član 35.

(Dostavljanje Izvještaja o ocjeni doktorske disertacije)

- (1) Nakon uvida javnosti Vijeće fakulteta Univerziteta na prvoj narednoj sjednici razmatra izvještaj Komisije Univerziteta.
- (2) U slučaju da Vijeće fakulteta usvoji izvještaj Komisije Univerziteta student je dužan da u roku od najduže 60 dana od prijema odluke Vijeća fakulteta pripremi finalnu verziju doktorske disertacije i dostavi je u utvrđenom broju primjeraka.
- (3) Ako Vijeće fakulteta vrati izvještaj Komisije Univerziteta na dopunu, odnosno izmjenu, Komisija Univerziteta je dužna da u roku od 30 dana postupi u skladu sa zaključkom Vijeća fakulteta i dostavi Vijeću fakulteta usklađeni izvještaj.
- (4) U slučaju da Vijeće fakulteta odbije izvještaj Komisije Univerziteta, izvještaj se vraća Vijeću studija na ponovno razmatranje.

Član 36.

(Finalna verzija doktorske disertacije)

- (1) Finalna verzija doktorske disertacije dostavlja se prije javne odbrane u sedam ili devet primjeraka (zavisno od broja članova komisije) u tvrdom uvezu i jedan primjerak istovjetne elektronske verzije.
- (2) Ako je doktorski rad iz oblasti umjetnosti sačinjen u formi notnog, tonskog, video ili digitalnog zapisa, isti se dostavlja u formi u kojoj je sačinjen, u broju primjeraka navedenom u prethodnom stavu. U slučaju doktorata iz oblasti vizuelnih umjetnosti, dostavljaju se primjerci originala, multipla ili dokumentacija realiziranog projekta u adekvatnom formatu.

1) ODBRANA DOKTORSKE DISERTACIJE

Član 37.

(Zakazivanje javne odbrane doktorske disertacije)

- (1) Uz prihvatanje Izvještaja Komisije Univerziteta iz člana 39. ovih Pravila, Vijeće fakulteta donosi i odluku o javnoj odbrani doktorske disertacije pred Komisijom Univerziteta. U slučaju spriječenosti nekog od članova komisije, uključuje se zamjenski član.
- (2) Fakultet utvrđuje mjesto, datum i sat odbrane doktorske disertacije.
- (3) Javna odbrana doktorske disertacije organizira se najkasnije 30 dana od dana odluke Vijeća fakulteta iz stava (1) ovog člana.

Član 38.
(Obavještenje o javnoj odbrani)

- (1) Fakultet Univerziteta obavještava javnost o javnoj odbrani doktorske disertacije informacijom na internet stranici Univerziteta, najkasnije sedam dana prije termina zakazane odbrane.
- (2) Obavještenje o javnoj odbrani sadrži:
  - a) ime i prezime studenta,
  - b) naslov doktorske disertacije i
  - c) mjesto i vrijeme odbrane doktorske disertacije.

Član 39.
(Tok javne odbrane doktorske disertacije)

- (1) Javna odbrana doktorske disertacije pred Komisijom Univerziteta ima sljedeći tok:
  - a) predsjednik Komisije Univerziteta prezentira podatke i informacije o studentu i daje kratak izvod iz ocjene doktorske disertacije;
  - b) student prezentira kraći uvod, predmet i metode istraživanja, glavne rezultate i zaključke do kojih je došao, a zatim članovi Komisije Univerziteta postavljaju pitanja;
  - c) prije postavljanja pitanja članova Komisije, student ima pravo na 15-minutni odmor ili saopštava da ga neće koristiti;
  - d) javnoj odbrani iz oblasti umjetnosti (izvođačka umjetnost) prethodi javno izvođenje umjetničkog djela;
  - e) Komisija Univerziteta nakon provedenog postupka donosi odluku o tome da li je student uspješno "odbranio" ili "nije odbranio" doktorsku disertaciju;
  - f) ocjena se donosi većinom glasova članova Komisije Univerziteta;
  - g) predsjednik Komisije Univerziteta saopštava odluku i javno proglašava rezultat odbrane.
- (2) O toku javne odbrane doktorske disertacije vodi se zapisnik koji potpisuju članovi Komisije Univerziteta i zapisničar.

Član 40.
(Dostavljanje izvještaja Komisije Univerziteta o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije)

Komisija Univerziteta na prvoj narednoj sjednici Vijeća fakulteta podnosi izvještaj o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije i dostavlja Senatu Univerziteta na njegovo konačno usvajanje.

Član 41.

(Izuzete od javne odbrane doktorske disertacije koja podliježe pravima intelektualnog vlasništva)

- (1) Ako istraživanje u sklopu izrade doktorske disertacije uključuje inovaciju koja podliježe zakonskim propisima intelektualnog vlasništva, doktorant i mentor dužni su o tome izvijestiti Vijeće studija.
- (2) Mentor i doktorant prije prezentacije radne verzije doktorske disertacije mogu zatražiti od Vijeća studija da se s doktorskom disertacijom postupa tajno.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana Vijeće studija može isključiti javnost iz odbrane doktorske disertacije i odgoditi njeno javno objavljivanje radi zaštite intelektualnog vlasništva od dana predaje doktorske disertacije na ocjenu, odnosno na način i postupak utvrđen propisima iz oblasti intelektualnog vlasništva.
- (4) Po prijemu odluke o prihvatanju Izvještaja Komisije Univerziteta, fakultet Univerziteta objavljuje na svojoj oglasnoj ploči i internet stranici sva elementarna obavještenja iz člana 39. ovih Pravila, izuzev stava koji navodi mjesto i vrijeme za pregled radne verzije doktorske disertacije.
- (5) Doktorska disertacija s odgođenim objavljivanjem brani se pred Komisijom koja potpisuje izjavu o zaštiti tajnosti podataka.
- (6) Istraživanje u sklopu doktorske disertacije koja podliježe pravima intelektualnog vlasništva može se provoditi za potrebe privrede, istraživačkih i razvojnih projekata i drugih primjera inovacija.

2) DIPLOMA I PROMOCIJA

Član 42.

(Diploma)

- (1) Diplomom doktora nauka/umjetnosti i odgovarajuće naučno/umjetničko zvanje stiče student koji je ispunio sve obaveze utvrđene nastavnim programom trećeg ciklusa studija i odbranio doktorsku disertaciju na način propisan Statutom Univerziteta i ovim Pravilima.
- (2) Uz diplomu se izdaje i dodatak diplomi.

Član 43.

(Promocija)

- (1) U cilju promocije doktoranata rektor/dekan/direktor dostavlja Univerzitetu odluku Senata o usvojenom izvještaju o toku i rezultatu odbrane sa odlukom Vijeća fakulteta/podorganizacione jedinice Univerziteta i pripadajućim izvještajem Komisije Univerziteta, kao i drugom dokumentacijom o odbranjenoj doktorskoj disertaciji.

- (2) Diploma o stečenoj akademskoj tituli i naučnom/umjetničkom zvanju doktora nauka/umjetnosti uručuje se prilikom javnog svečanog proglašavanja kandidata za doktora nauka/umjetnosti.
- (3) Promociju doktora nauka/umjetnosti i uručivanje diplome obavlja Rektor Univerziteta.
- (4) Promociji doktora nauka/umjetnosti obavezno prisustvuju kandidati, rukovodioci fakulteta Univerziteta, a mogu prisustvovati mentori kandidata i članovi Komisije.
- (5) Dekan fakulteta saopštava osnovne podatke o kandidatu, doktorskoj disertaciji, sastavu Komisije Univerziteta i datumu odbrane.
- (6) Promocija doktora nauka/umjetnosti završava se konstatacijom Rektora Univerziteta da su ispunjeni svi uvjeti za proglašenje kandidata za doktora određene oblasti nauka/umjetnosti i uručivanjem diplome.

Član 44.
(Matična knjiga doktoranata)

Doktoranti koji su odbranili doktorsku disertaciju upisuju se u matičnu knjigu doktora nauka/umjetnosti koju vodi fakultet Univerziteta.

Član 45.
(Uvjerenje o završenom ciklusu studija)

Univerziteta doktorantu izdaje uvjerenje o završenom trećem ciklusu studija do dodjeljivanja diplome doktora nauka/umjetnosti, u skladu sa važećim podzakonskim aktima o sadržaju javnih isprava.

Član 46.
(Akademske titule/zvanja)

Nakon uspješnog završetka studija stiče se akademska titula i naučno/umjetničko zvanje u skladu sa važećim podzakonskim aktima o akademskim titulama/zvanjima.

Član 47.
(Objavljivanje doktorske disertacije)

Doktorska disertacija je javna i može se objaviti nakon odbrane.

Član 48.

(Objavlivanje doktorske disertacije u Repozitoriju završnih radova Univerziteta)

- (1) Na Univerzitetu se uspostavlja Repozitorij završnih radova Univerziteta (u daljem tekstu: Repozitorij) u cilju pohranjivanja doktorskih disertacija od strane autora.
- (2) Autori obavezno pohranjuju cjelokupni tekst disertacije, te sažetak disertacije na engleskom jeziku u obimu do 1.500 riječi.
- (3) Autori su obavezni uz doktorsku disertaciju dostaviti i Izjavu za autore.
- (4) Autori doktorskih disertacija dužni su izvršiti samopohranjivanje disertacija u Repozitorij u roku od 30 dana od dana uspješne odbrane doktorske disertacije.
- (5) Pohranjivanje doktorske disertacije u Repozitorij predstavlja uslov za izdavanje diplome o stečenoj akademskoj tituli i naučnom/umjetničkom zvanju doktora nauka/umjetnosti.
- (6) Administrator na fakultetu, u okviru koje je doktorska disertacija odbranjena, u roku od 30 dana od dana uspješne odbrane doktorske disertacije unosi metapodatke za tu disertaciju na za to predviđenom obrascu.
- (7) Doktorska disertacija obavezno treba da sadrži sljedeće podatke:
  - a) Na koricama: ime i prezime doktoranta, naslov doktorske disertacije, ime i prezime mentora, naziv fakuleta Univerziteta, godina odbrane doktorske disertacije,
  - b) Na naslovnoj stranici: ime i prezime doktoranta, naslov doktorske disertacije, ime i prezime svih članova komisije za odbranu doktorske disertacije navodeći funkcije u radu komisije (predsjednik, mentor, član), naziv fakulteta Univerziteta, godina odbrane doktorske disertacije,
  - c) Uporednu englesku verziju naslovne stranice (sa svim pobrojanim elementima) ukoliko je disertacija pisana na drugom stranom jeziku,
  - d) Sažetak (od 300 do 500 riječi) sa do 8 ključnih riječi/termina i

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

(Pohrana doktorskih disertacija)

U biblioteci Univerziteta čuva se po jedan primjerak doktorske disertacije trajno.

Član 50.

(Tumačenje Pravila)

Tumačenje odredbi ovih Pravila daje Senat Univerziteta.

Član 51.
(Primjena Pravila)

Ova pravila primjenjuju se na studente (doktorante) doktorskog studija koji treći ciklus upišu počevši od studijske 2024/2025. godine.

Član 52.
(Prestanak važenja ranijih Pravila)

- (1) Usvajanjem ovih Pravila stavljaju se van snage Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu, broj:SU-PDS/10 od 15.06.2010.godine.
- (2) Studenti koji su započeli doktorski studij po ranijim Pravilima studiranja isti će završiti u skladu sa istim.

Član 53.
(Stupanje na snagu)

Ova Pravila stupaju na snagu danom donošenja i bit će objavljena na internet stranici Univerziteta.

Broj: S_ 12/23
Sarajevo, 27.12.2023.godine

Predsjedavajući Senata

Vjekoslav Domljan
Prof.dr. Vjekoslav Domljan